

РЕШЕНИЕ

№ 695

гр. София, 31.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Калина Анастасова
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Десислава Ал. Алексиева Въззивно гражданско дело № 20211100507085 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 и следв. ГПК.

Производството е образувано по въззивна жалба на ВЛ. Б. Р., ЕГН ***** срещу Решение № 20068207 от 16.03.2021 г. постановено по гр. д. № 28317/2020 г. на СРС, 127 състав, с което е отхвърлен иска му с правно основание чл. 439 ГПК срещу "Х.А.Р.А.Б." ЕАД, ЕИК да се признае за установено, че въззивникът не дължи на ответника сумата от 10351,14 лева – част от главница, по запис на заповед от 17.10.2008 г., съгласно изпълнителен лист, издаден на 25.03.2010 г. по гр.д. № 4721/2010 г. по описа на СРС, 74 състав, за събиране на която е било образувано изп.д. № 20108400400455 по описа на ЧСИ М.Ц.. Със същото решение, ВЛ. Б. Р. е осъден да заплати сумата от 50 лв. разноски по делото.

Въззивникът излага доводи за неправилност на решението на СРС. Твърди, че изпълнителното дело е перемирано на 28.07.2012 г. поради бездействие от страна на вискателя, като твърди, че направените от длъжника доброволни плащания не могат да прекъснат перемпцията и започналата да тече погасителна давност. С изтичането на двугодишен срок, през който вискателят е бездействал, изпълнителното дело е прекратено по силата на закона. Затова счита, че е без значение поведението на длъжника по изпълнителното дело. Позовава се на ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, с което е прието, че когато вискателят не е поискал в продължение на две години извършване на изпълнителни действия и изпълнителното производство е прекратено, нова погасителна давност тече за вземането от датата, на която е поискано или предприето последно валидно изпълнително действие. Счита, че давността е тригодишна, тъй като се касае за вземане по запис на заповед, поради което същата била изтекла към 28.07.2013 г., считано от последното изпълнително действие от страна на вискателя – наложен заповед на трудово възнаграждение на 28.07.2010 г.

Въззиваемата страна „Х.А.Р.А.Б.“ ЕООД (с предишно наименование „Х.А.А.А.“ ООД) е подала писмен отговор на въззивната жалба, с който оспорва подадената въззивна

жалба по подробно изложени съображения. Отправя искане за потвърждаване на първоинстанционното решение.

Първоинстанционното решение е влязло в сила в частта, с която е признато за установено по предявения от Б.П. Р. срещу "Х.А.Р.А.Б." ЕАД отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК, че ищецът Б.П. Р., не дължи на ответника "Х.А.Р.А.Б." ЕАД сумата от 10 351, 14 лв., представляваща част от главницата по запис на заповед от 17.10.2008 г., по изпълнителен лист, издаден на 25.03.2010 г. по гр.д. № 4721/2010 г. по описа на СРС, 74 състав, за събиране на която е било образувано изп.д. № 20108400400455 по описа на ЧСИ М.Ц..

Въззивната жалба е допустима и е подадена от легитимирана страна.

След преценка на доводите във въззивната жалба и доказателствата по делото, въззивния от съд приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Във връзка с чл. 269 ГПК настоящият съд извършва служебна проверка за нищожност и недопустимост на съдебното решение, като такива основания в случая не се констатираат. Относно доводите за неправилност съдът /принципно/ е ограничен до изложените във въззивната жалба изрични доводи, като може да приложи и императивна норма в хипотезата на т. 1 от Тълкувателно решение № 1 от 09.12.2013 г по тълк.дело № 1/2013 г на ОСГТК на ВКС.

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правна квалификация по чл. 439, ал. 1 ГПК. Ищецът В.Р. твърди, че не дължи вземания в размер на 10 351,14 лева, установени с влязла в сила заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 4721/2010 г. по описа на СРС, 74 състав и издаден въз основа на нея изпълнителен лист от 25.03.2010 г., дължима въз основа на запис на заповед от 17.10.2008 г., за които се води изпълнително дело № 20108400400455 /съгласно уточнителна молба от 05.08.2020 г./. Ответникът не оспорва тези факти, но твърди, че в хода на изпълнителното производство са предприемани многократни изпълнителни действия от вискателя, поради което вземането не е погасено по давност.

За да отхвърли исковете срещу В.Р., СРС е приел, че перемпция по изпълнителното дело е настъпила едва на 21.06.2020 г., две години след подаване на молбата на вискателя от 21.06.2018 г., с която е поискано предприемане на изпълнителни действия спрямо него. Преди тази молба спрямо В.Р. са били налагани запори, той е извършвал частични плащания и вискателят е подавал молби с искания за предприемане на действия по изпълнение, като помежду им не е изтекъл предвиденият в чл. 433 ал. 1, ал. 8 ГПК двугодишен срок. От 21.06.2018 г. не е изтекъл тригодишен давностен срок, поради което искът, предявен от В.Р. следва да бъде отхвърлен, тъй като спрямо него вземането не е погасено по давност.

Фактическата обстановка е възпроизведена в първоинстанционното решение. Пред въззивната инстанция не се спори относно фактите, а спорен е въпросът дали доброволното плащане по изпълнително дело прекъсва срока за перемпция и дали давността за вземането е изтекла. Решението на СРС, с което е отхвърлен искът на В.Р. е правилно като краен резултат.

Неоснователно е възражението на въззивника, че изпълнителното дело е перемирано по отношение на него на 28.07.2012 г., тъй като счита, че доброволните плащания не прекъсват срока за перемпция. Ирелевантно е дали сумите се плащат по изпълнителното дело въз основа на заповед или "доброволно". Както е посочено в решение № 266 от 19.12.2013 г по гр. д. № 1427/12 г на ВКС, IV г.о. всяко плащане в рамките на изпълнителния процес, но щом е по повод на него, се счита за резултат на изпълнителното производство и е част от него. Постъпването на суми с вноски от длъжника е аналогично на провеждане на принудително изпълнение и не може да доведе до перемиране на делото. При получаване на плащания от длъжника няма причина кредиторът постоянно да иска нови изпълнителни действия.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че изпълнителното дело срещу В.Р. е перемирано на 21.06.2020 г. Конкретно, в случая изпълнителното дело е образувано на 07.07.2010 г. въз основа на изпълнителен лист от 25.03.2010г., издаден на осн. чл. 404 във

вр. чл. 418, ал. 2 ГПК и издадена заповед за изпълнение от 25.03.2010 г. по гр.д. № 4721/2010 г. по описа на СРС, 74 състав, за която страните не спорят, че е влязла в сила, за сумите от 6042,84 евро дължима въз основа на запис на заповед, издаден на 17.10.2008 г. и с падеж 01.11.2008 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.02.2010 г. до окончателното ѝ изплащане. На 28.07.2010 г. са наложени запори на В.Р. в различни банки: „Банка ДСК“ ЕАД, „УниКредит Булбанк“ АД, „Обединена Българска банка“ АД и др., а на 29.07.2010 г. му е наложен заповор на трудово възнаграждение. С оглед плащане от 23.01.2012 г. от В.Р. по изпълнителното дело в размер на 2660 лева правилно първоинстанционният съд е приел, че не е бил изтекъл двугодишния период за перемпция. Последователно преди изтичане на всеки следващ двугодишен период възискателят е искал предприемане на действие по принудително изпълнение и такова е било извършвано, както правилно е установено от първоинстанционния съд: 16.11.2012 г. – заповор на банкови сметки на В.Р. в „Банка Пиреос България“ АД по постъпила молба от 12.11.2012 г. от възискателя; 25.06.2014 г. – заповор на банковите му сметки в „УниКредит България“ АД, „Обединена Българска банка“ АД; постъпили молби от възискателя от 22.07.2014г., 02.12.2014 г. и наложен заповор от 21.01.2015 г. в „Банка ДСК“ ЕАД, молба от 15.07.2016 г. от възискателя за запори на банкови сметки, а на 16.08.2016 г. такъв е наложен срещу длъжника; молба от 21.06.2018 г. от възискателя за налагане на заповор на банкови сметки на въззивника. От отговорите по наложените запори на банкови сметки се установява, че лицето не е клиент или няма авоари. Съгласно разясненията дадени с т. 5 от Тълкувателно решение № 3 от 10.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 3/2015 г., ОСГТК, изпращането на заповорно съобщение до банка дори в хипотезата, при която съдебният изпълнител е получил на основание чл. 508, ал. 1 ГПК отговор, че длъжникът няма сметка в съответната банка, представлява действие по налагане на заповор.

Настоящият състав не споделя становището, че давността за процесното вземане е тригодишна, както е прието от първоинстанционния съд и поддържано от въззивника. Действително, в чл. 117, ал. 2 ЗЗД са посочени само вземанията установени "със съдебно решение", но няма основание това правило да не се приложи и за вземанията, за които има влязла в сила заповед за изпълнение. С аргумент от чл. 439 ГПК вземанията по влязла в сила заповед за изпълнение не могат да бъдат оспорени по исков ред, освен въз основа на нововъзникнали факти. Съгласно чл. 415 ГПК ако не е подадено възражение или същото бъде оттеглено заявителят няма правен интерес да установи вземането си по съдебен ред. Липсва логика и основание кредиторът с неоспорено вземане, който не е водил иск по чл. 422 ГПК да бъде поставен в по-неблагоприятно положение от този с оспорено вземане, още повече че според чл. 416 ГПК и в двата случая "заповедта за изпълнение влиза в сила" т.е. двата случая са приравнени от процесуалния закон като правни последици. Исторически чл. 117, ал. 2 ЗЗД предхожда уредбата на заповедното производство по ГПК /2008 г/, поради което нормата трябва да се тълкува разширително с оглед чл. 416 ГПК. Следователно и за вземанията, установени с влязла в сила заповед за незабавно изпълнение, приложимият давностен срок за погасяването му е петгодишен съгл. чл. 117, ал. 2 ЗЗД.

По въпроса за давността при предприето принудително изпълнение следва да бъдат съобразена задължителната съдебна практика. С ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС – т. 10 е прието, че когато възискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Според мотивите на същото тълкувателно решение прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от възискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на възискателя, съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ/ - насочването на изпълнението чрез налагане на заповор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и др. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Прието е също, че

при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Посочено е, че искането да бъде приложен отделен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Прието е, че нова давност започва да тече с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, давността е винаги петгодишна, ако вземането е установено със съдебно решение.

Според даденото с ППВС № 3/1980 г. тълкуване образуването на изпълнителното производство прекъсва давността, а докато трае изпълнителното производство давност не тече. С т. 10 от горепосоченото Тълкувателно решение е дадено противоположно разрешение като е прието, че в изпълнителното производство давността се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, като от момента на същото започва да тече нова давност, но давността не спира. С Решение № 170 от 17.09.2018 г. на ВКС по гр. дело № 2382/2017 г., IV г. о., ГК и Решение № 51 от 21.02.2019 г. на ВКС по гр. дело № 2917/2018 г., IV г. о., ГК, е прието, че прилагането на даденото с посоченото Тълкувателно решение тълкуване за период преди постановяването му би имало за последица погасяване по давност на дадени вземания, които са били предмет на изпълнителни производства, но по тях не са предприемани действия за период по-голям от този срок. С оглед на това давността ще се счита изтекла със задна дата преди момента на постановяване на тълкувателното решение, но въз основа на даденото с него тълкуване, което би довело и до несъобразяване на действащото към този момент ППВС. Поради това даденото с отмененото тълкувателно ППВС и Тълкувателното решение тълкуване на правната норма следва да намери приложение и след отмяната на същото, когато спорът се отнася до последиците от нормата, които са били реализирани за период преди отмяната на тълкувателния акт, като новото Тълкувателно решение ще се прилага от този момент за в бъдеще. С оглед на това извършената с т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. на ВКС по тълк. дело № 2/2013 г., ОСГТК, отмяна на ППВС № 3 от 18.11.1980 г. поражда действие от датата на обявяването на Тълкувателното решение, като даденото с т. 10 от Тълкувателното решение разрешение се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и за тези, които са приключили преди това.

Следователно, в конкретния случай, при съобразяване на тълкувателната практика по въпроса за давността, се налага извода, че давността за процесното вземане не е текла до 26.06.2015 г., а след това е била прекъсвана последователно с всяко искане на взискателя и предприемане на всяко изпълнително действие, като считано от 21.06.2018 г. до настоящия момент, петгодишният давностен срок за процесното вземане не е изтекъл. Въз основа на горното, правилно първоинстанционния съд е отхвърлил отрицателния установителен иск на В.Р.. Налага се изводът, че първоинстанционното решение в обжалваната част е правилно и следва да бъде потвърдено.

С Тълкувателно решение № 3/ 2019 г. от 23.02.2022 г. по т.д. № 3/2019 г. , ОСГТК на ВКС е прието, че като търговско следва да се определи делото, по което за материалните правоотношения са приложими разпоредбите на Търговския закон и/или на специалните закони, отнасящи се до уредени или регламентирани в Част трета от Търговския закон сделки, независимо от родовата подсъдност. Доколкото в случая се касае за вземане, породено от запис на заповед, т.е. от абсолютна търговска сделка по смисъла на чл. 1, ал. 1, т.8 от Търговския закон, цената на иска е под имуществения праг на допустимост на касационното обжалване по търговски дела 20 000 лв., поради което настоящото решение не подлежи на касационно обжалване по чл. 280, ал. 3 т. 1, пр.2 ГПК.

По разноските:

С оглед изхода на спора, в полза на въззиваемата страна следва да бъдат присъдени на осн. чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК вр. чл. 25 НЗПП разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20068207 от 16.03.2021 г. постановено по гр. д. № 28317/2020 г. на СРС, 127 състав, **В ЧАСТТА**, с която е отхвърлен иска на ВЛ. Б. Р., ЕГН ***** с правно основание чл. 439 ГПК срещу "Х.А.Р.А.Б." ЕАД, ЕИК **** да се признае за установено, че ВЛ. Б. Р. не дължи на "Х.А.Р.А.Б." ЕАД сумата от 10 351,14 лева – част от главница, по запис на заповед от 17.10.2008 г., съгласно изпълнителен лист, издаден на 25.03.2010 г. по гр.д. № 4721/2010 г. по описа на СРС, 74 състав, за събиране на която е било образувано изп.д. № 20108400400455 по описа на ЧСИ М.Ц. .

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК ВЛ. Б. Р., ЕГН ***** да заплати на „Х.А.Р.А.Б." ЕАД, ЕИК **** сумата от 100 лв. – разноси пред СГС.

Настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____